

Súd: Najvyšší súd SR  
Spisová značka: 7Cdo/49/2018  
Identifikačné číslo spisu: 7211228769  
Dátum vydania rozhodnutia: 27.05.2020  
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Brňák  
Funkcia: sudca  
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:7211228769.1

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov X/ M. L., Y. J. U., Š. XXX/X, zastúpenému advokátom JUDr. Mariánom Vojčíkom, Advokátska kancelária so sídlom v Košiciach, Jazmínová 1, 2/. M. D. Y., Y. J. E., J. X, proti žalovanému Východoslovenskému múzeu v Košiciach so sídlom v Košiciach, Hviezdoslavova 3, zastúpenému JUDr. Vladimírom Kucharčíkom, advokátom so sídlom v Košiciach, Štefánikova 40, o určenie vlastníckeho práva k elektroprípojke, vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 28C/134/2011, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 14. júna 2017 sp. zn. 11Co/282/2016, takto

### rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobca 1/ má nárok na náhradu trov dovolacieho konania. Žalobkyni 2/ nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice II (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „prvostupňový súd“) rozsudkom zo 7. decembra 2015 č. k. 28C/134/2011-282 určil, že žalobcovia sú podielovými spoluvlastníkmi bližšie označenej elektroprípojky. Zároveň žalovaného zaviazal nahradiť žalobcovi 1/ trovy konania a žalobkyni 2/ náhradu trov konania nepriznal.

1.1. Prvotne sa musel súd prvej inštancie vysporiadať s teoreticko-právnou otázkou povahy elektrického kábla ako objektu práva, pretože určiť vlastníctvo možno len k samostatnej veci v právnom slova zmysle a následne posúdiť naliehavý právny záujem žalobcov na takomto určení [§ 80 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“)]. Právne vec posúdil podľa § 118, § 119, § 120 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 39 ods. 1 až 5 a 7 zákona č. 251/2012 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnkov, § 34 ods. 7 zákona č. 656/2004 Z. z. v znení účinnom do 31. augusta 2012, § 15 ods. 5 zákona č. 70/1998 Z. z. v znení účinnom do 30. apríla 2004, § 42 ods. 3 zákona č. 70/1998 Z. z. v znení účinnom do 31. decembra 2004, § 35 ods. 1, 2, § 3 a § 4 zákona č. 79/1957 Zb. v znení účinnom do 30. júna 1998.

1.2. Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení, súd uzavrel, že tak elektrická prípojka ako aj v zemi umiestnený elektrický kábel slúžiaci na pripojenie elektrickej prípojky s iným odberným zariadením, je samostatnou vecou a jej vlastníkom preto môže byť aj iná osoba ako vlastník pozemku, cez ktorý je elektrický kábel vedený. Konštatoval, že elektrický kábel, ktorým je prepojená elektrická prípojka so stavbou, nemá samostatný hospodársky význam, ale je podľa vôle vlastníka určená na to, aby bola užívaná s touto stavbou ako s vecou hlavnou. Toto funkčné spojenie podľa jeho záveru predurčuje charakter elektrického kábla ako príslušenstva k stavbe, s ktorou je podľa vôle vlastníka určená na trvalé užívanie. I veci majúce povahu príslušenstva veci hlavnej sú samostatnými vecami a sú samostatným predmetom vlastníckeho práva. Preto je možné ich vlastníctvo prevádzať bez súčasného prevodu vlastníctva k hlavnej veci, a to bez ohľadu na hospodársku neúčelnosť takéhoto rozdelenia vlastníctva. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že elektrický kábel, určenia vlastníckeho práva ku ktorému sa žalobcovia domáhali, je samostatnou vecou, a ako k takej môže byť k nemu vlastnícke právo určené súdom.

1.3. Súd konštatoval, že medzi žalobcami a žalovaným existuje spor o vlastníctvo k elektrickému káblu, ktorý má svoje praktické dôsledky vo vzájomnom vzťahu medzi nimi, ale aj navonok, či už voči prevádzkovateľovi distribučnej siete alebo voči stavebnému úradu. Preto rozhodnutie o spornom vlastníctve môže byť podkladom pre usporiadanie týchto vzťahov, môže slúžiť potrebám praktického života a tým viesť k odstráneniu pretrvávajúceho stavu právnej neistoty a plniť zároveň preventívnu úlohu vo vzťahu k prípadným iným žalobám. Týmto mal súd dostatočne odôvodnenú prítomnosť naliehavého právneho záujmu žalobcov na požadovanom určení.

1.4. V súvislosti so sporným elektrickým káblom súd akcentoval skutočnosť, že zdieľanie právneho osudu hlavnej veci, príslušenstvu nijak neuberá na jeho povahe samostatnej veci, nakoľko jeho vylúčenie z prevodu s hlavnou vecou alebo samostatný prevod i bez hlavnej veci je právne možný. Podľa jeho názoru k postupnému prevodu vlastníckeho práva k elektrickému káblu mohlo v danom prípade dochádzať aj bez potreby jeho výslovného vyjadrenia v zmluve, pokiaľ naopak v zmluve z prevodu vylúčený výslovne nebol. Uvedené sa bezo zvyšku vzťahuje tiež na obsahové požiadavky rozhodnutia pozemkového úradu o vlastníctve, ktorým došlo k vydaniu nehnuteľností právnym predchodcom navrhovateľov.

1.5. Výkonaným dokazovaním súd zistil, že pôvodným vlastníkom nehnuteľností, tvoriacich areál kaštieľa bol D. a že tieto boli v roku 1951 pôvodnému vlastníkovi odňaté Československým štátom, pričom štyri miestnosti v južnom krídle stavby kaštieľa až do svojej smrti v roku 1967 naďalej užíval pôvodný vlastník D. V čase pred odňatím vlastníctva bol kaštieľ už elektrifikovaný. Mestský národný výbor v Košiciach v roku 1970 správu k nehnuteľnostiam tvoriacim areál kaštieľa vo vlastníctve Československého štátu previedol na žalovaného, ktorý pri výkone správy štátneho majetku vykonal v stavbe kaštieľa rekonštrukčné práce, kedy zrealizoval i vonkajšie siete vrátane elektro prípojky. Žalobcovia získali predmetné nehnuteľnosti od vlastníčky, ktorá ich predtým získala od reštituentov (ich právnych nástupcov). V rámci reštitučného rozhodnutia z roku 1992 síce nie je vo výrokovej časti ani v odôvodnení tohto rozhodnutia zmienka o tom, že sa s nehnuteľnosťami vydávalo aj ich príslušenstvo, avšak v odôvodnení tohto rozhodnutia je zmienka, že na ocenenie bola uzavretá zmluva so znalcom. Z obsahu samotného znaleckého posudku, ktorého účelom bolo ocenenie reštituovaných nehnuteľností, vyplýva, že predmetom ocenenia bola (aj) zriadená elektro prípojka (podzemný kábel v dĺžke 180 m). Neskôr listom zo 17. júla 1992 si žalovaný vyčíslił ním vynaložené náklady na rekonštrukciu areálu kaštieľa, do ktorých zahrnul aj výdavky na realizáciu elektro prípojky. Predmetná elektro prípojka bola výslovne zahrnutá aj pri následných prevodoch vlastníctva k tejto nehnuteľnosti M. a žalobcovi 1/, ktoré vklady vlastníctva boli povolené aj príslušným katastrom.

1.6. Súd na základe zisteného skutkového stavu potom dospel k záveru, že „v reštitučnom konaní došlo k vydaniu oprávneným osobám mimo stavby kaštieľa i všetkého jeho príslušenstva, včítane sporného elektrického kábla. Vo svojich úvahách vedúcich k tomuto záveru ... súd vyšiel i z toho, že v reštitučnom konaní, podľa obsahu spisu, nebola žiadna vec, tvoriaca príslušenstvo vydávaných nehnuteľností, zvlášť tiež stavby kaštieľa, predmetom pozornosti z hľadiska toho, či má alebo nie byť vydaná oprávneným osobám. Medzi odporcom ako povinnou osobou a reštituentmi v tomto zmysle nebol spor ani o stav vydávanej stavby kaštieľa ani o to, že je funkčne spojená zo sporným elektrickým káblom, nakoľko práve cez neho bola do tejto stavby zabezpečovaná dodávka elektrického prúdu. Elektrický kábel slúžiaci na spojenie s elektro prípojkou bol podľa posúdenia súdu vnímaný (rovnako ako

ostatné s vydávanými nehnuteľnosťami funkčne spojené veci) ako súčasť vydávaného areálu kaštieľa; takto boli vydávané nehnuteľnosti i ocenené znalcom a z takéhoto stavu v konečnom dôsledku vychádzal i odporca, keďže si od oprávnených osôb uplatňoval náhradu i nákladov vynaložených na zriadenie sporného elektrického kábla. Nepochybne preto vôľa oprávnených osôb i rozhodnutie pozemkového úradu o vlastníctve, i keď z jeho výrokovej časti to výslovne nevyplýva, smerovalo k vydaniu všetkých vecí funkčne spojených či už s vydávanými pozemkami alebo stavbami. Účinky prechodu vlastníckeho práva k elektrickému káblu na reštituentov nastali okamihom právoplatnosti rozhodnutia pozemkového úradu o vlastníctve, preto akékoľvek neskoršie dohody medzi oprávnenými osobami a odporcom, i ak by mali zákonom predpísanú formu a právotvorný obsah, už nemohli mať na právny stav založený týmto rozhodnutím žiaden význam ako správne k argumentácii odporcu poznamenal navrhovateľ v 1. rade. Na margo argumentácie odporcu, že sporný elektrický kábel nemohol byť v reštitučnom konaní vydaný, pretože nebol pôvodnému vlastníkovi štátom odňatý, súd uvádza, že posúdenie ne/splnenia podmienok pre vydanie veci podľa zák. č. 229/1991 Zb. v prípade ak o vydaní nedôjde medzi oprávnenou a povinnou osobou k dohode, patrilo do právomoci pozemkového úradu (toho času okresného úradu) a až na základe opravného prostriedku proti jeho rozhodnutiu, súdu. Mimo inštančného postupu súdu neprináleží preskúmať správnosť rozhodnutia pozemkového úradu o vlastníctve a o otázkach, o ktorých tento úrad už právoplatne rozhodol, neprináleží súdu rozhodovať ani ako o predbežných. Len pre úplnosť súd pripomína skutočnosť, bližšie rozvedenú už na inom mieste tohto odôvodnenia, že v čase odňatia stavby kaštieľa štátom a aj neskôr ešte pred realizáciou sporného elektrického kábla odporcom, bol privod elektrickej energie do tejto stavby zabezpečený. Riadiac sa týmito úvahami súd posúdil uplatnený nárok navrhovateľov ako dôvodný a preto určil ich vlastnícke právo k spornému elektrickému káblu v spoluvlastníckych podieloch zodpovedajúcich veľkosti ich spoluvlastníckych podielov k veci hlavnej, teda k stavbe kaštieľa s tým, že v záujme jednoznačného a nezameniteľného vymedzenia elektrického kábla, súd k rozhodnutiu, ako jej neoddeliteľnú súčasť, pripojil správu a situáciu zamerania vypracovanú M. dňa 21.1.2015.“

2. Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom zo 14. júna 2017 sp. zn. 11Co/282/2016 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“) rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a vyslovil, že žalobca 1/ má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu a žalobkyni 2/ nepriznal ich náhradu.

2.1. Odvolací súd uviedol, že sa stotožňuje so správnymi skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie i s dôvodmi napadnutého rozsudku, na ktoré v celom rozsahu poukázal. Odvolateľ neuviedol žiadne také vecné a právne relevantné dôvody, ktoré by pre neho ako žalovaného privodili priaznivé rozhodnutie. Námietky uvedené v odvolaní uvádzal už aj v konaní pred súdom prvej inštancie, s týmito sa tento dôsledne vysporiadal a tieto nie sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku z hľadiska zistených skutočností (skutkového stavu) a právneho posúdenia veci; súd prvej inštancie sa s nimi riadne vysporiadal spôsobom, s ktorým sa stotožnil aj odvolací súd.

2.2. Súd prvej inštancie sa náležite vysporiadal (aj) s otázkou naliehavého právneho záujmu podľa § 80 písm. c/ OSP. K tejto otázke sa už opakovane vyjadril najvyšší súd, ktorý uviedol, že naliehavý právny záujem je spravidla daný v prípade, ak by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené alebo ak by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým (porovnaj R 17/1972). Ak určovacia žaloba vytvára pevný právny základ pre právny vzťah sporových strán, je prípustná aj napriek tomu, že je možná (prípadne) i iná žaloba. Cieľom určovacej žaloby je teda vydanie rozsudku, výrok ktorého odstraňuje žalobcovu neistotu určením, či tu právo alebo právny vzťah je alebo nie je. Zákon pre procesnú prípustnosť určovacej žaloby teda predpokladá existenciu stavu neistoty žalobcu v tom, či ten - ktorý právny vzťah alebo právo je alebo nie je a zároveň tiež preukázanie, že uvedenú neistotu je možné odstrániť navrhovaným výrokom rozsudku. Naliehavý právny záujem na určení je daný vtedy, ak je tu aktuálny stav objektívnej právnej neistoty medzi žalobcom a žalovaným, ktorý je ohrozením žalobcovho právneho postavenia a ktorý nemožno iným právnym prostriedkom odstrániť; nezáleží na tom, ako táto neistota vznikla. Naliehavý právny záujem sa viaže k žalobe, resp. k otázke, či určovacia žaloba môže byť spôsobilým procesným inštrumentom ochrany práva, zatiaľ čo identifikácia rozhodného hmotnoprávneho vzťahu, o ktorého (preventívne) určenie z hľadiska potrieb žalobcu ide, vystihuje v spore otázku aktívnej a pasívnej legitímácie.

2.3. Súd prvej inštancie sa následne správne vysporiadal aj s otázkou, že k elektrickému káblu ako k

samostatnej veci je možné určiť vlastnícke právo, že je príslušenstvom veci hlavnej a že tento bol v reštitučnom konaní vydaný spolu so stavbou kaštieľa a následnými kúpnyimi zmluvami sa stal podielovým spoluvlastníctvom žalobcov, uzavrel odvolací súd. Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok podľa § 387 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) ako vecne správny.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP a zároveň požiadal o odklad vykonateľnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu. Žalovaný v prevažnom rozsahu podaného dovolania poukazoval na to, čo uviedli oba nižšie súdy, s ktorých názormi priebežne polemizoval, resp. ich spochybňoval či kritizoval. V podstatnom uviedol, že nesúhlasí s právnym názorom, podľa ktorého oba nižšie súdy považovali spornú elektroprípojku za príslušenstvo veci hlavnej. Podľa jeho názoru sporná elektroprípojka predstavuje „hlavnú vec a samostatný objekt práva“. O právnej otázke príslušenstva veci inak rozhodli dovolacie rozhodnutia 5Sžp/8/2011, 1Sžo/160/2008, 4Cdo/216/2009. Aj keď súd prvej inštancie vychádzal z opačných názorov Najvyššieho súdu Českej republiky (31Cdo/2772/2000 a R 9/2001), podľa jeho názoru judikatúra dovolacieho súdu sa naopak prikláňa k názoru, že prípojky sú samostatnou, teda hlavnou vecou, a ak by mali tvoriť príslušenstvo hlavnej veci, tak iba v prípade, ak sa tak stane v dôsledku prejavu vôle vlastníka hlavnej veci.

3.1. Žalovaný zdôvodnil návrh na odklad vykonateľnosti napadnutého odvolacieho rozhodnutia [„žalobcovia by mohli žalovaného dať odpojiť aj od odberu elektrickej energie k jeho dvom stavbám depozitára a oceľového prístreška“] a navrhol, aby najvyšší súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, alternatívne, aby zmenil napadnuté odvolacie rozhodnutie tak, že žalobu zamietne a prizná žalovanému náhradu trov konania.

4. Žalobca 1/ vo svojom vyjadrení k dovolaniu navrhol dovolanie zamietnuť a priznať mu náhradu trov dovolacieho konania. V podstatnom uviedol, že z reštitučného rozhodnutia 66/92 PÚ vyplýva, že vlastníctvo Kaštieľa, Sýpky, pozemkov a príslušenstva podľa znaleckého posudku nadobudli oprávnené osoby. Žalovaný mal možnosť podať opravný prostriedok proti tomuto rozhodnutiu, čo neurobil. K otázke elektroprípojky ako hlavnej veci sa dostatočne vyjadril súd prvej inštancie (str. 6,7,8) a rovnako to zhodnotil aj odvolací súd. Odmietol tiež žalovaným označené rozhodnutia dovolacieho súdu, od ktorých sa mal odvolací súd odkloniť, z dôvodu, že tieto nesúvisia s predmetom posudzovanej veci.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. Najvyšší súd opakovane vyjadril názor, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (1Cdo/6/2014, 3Cdo/357/2015, 4Cdo/1176/2015, 5Cdo/255/2014, 8Cdo/400/2015). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

7. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím predstavujúcim res iudicata), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (3Cdo/319/2013, 1Cdo/348/2013, 7Cdo/253/2019).

8. Ak by najvyšší súd bez ohľadu na prípadnú neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane [porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 172/03].

9. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

10. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

11. Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení).

12. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

13. Právnym posúdením veci je aplikácia práva na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (questio iuris). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (questio facti), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t.j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

14. K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP (podobne ako predchádzajúca právna úprava, pozn.) dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

15. V neposlednom rade dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

16. Z obsahu dovolania je zrejmé, že žalovaný za otázku - pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu - považuje, či spornú elektroprípojku možno považovať za hlavnú vec (ako tvrdí žalovaný), alebo za príslušenstvo veci hlavnej [ako tvrdia nižšie súdy (pozri bod 3)]. Na podporu svojich tvrdení žalovaný poukázal na rozhodnutia najvyššieho súdu 5Sžp/8/2011, 1Sžo/160/2008, 4Cdo/216/2009, od ktorých sa mal odvolací súd odkloniť.

16.1. K spôsobu, ktorým žalovaný v danom prípade odôvodňuje prípustnosť dovolania (bod 3 a 16) najvyšší súd uvádza, že rozhodnutiu všeobecného súdu v civilnom sporovom konaní spravidla predchádza riešenie celého radu procesnoprávných a hmotnoprávných otázok s rôznym významom pre rozhodnutie. Na podklade ich postupného riešenia civilný súd niektorým otázkam priznáva relevanciu, iné posudzuje ako bezvýznamné pre svoje rozhodnutie. Právna otázka relevantná podľa § 421 ods. 1

písm. a/ CSP musí byť preto v dovolaní vymedzená jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom, ktorý dovolaciemu súdu umožňuje prijať záver o tom, konkrétne o ktorú otázku dovolateľovi ide a či vo vzťahu k nej je daná prípustnosť (a v prípade prípustnosti aj dôvodnosť) dovolania. Je potrebné si uvedomiť, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, nie „ďalšie odvolanie“ (2Cdo/165/2017, 3Cdo/14/2017, 4Cdo/157/2017, 5Cdo/155/2016, 8Cdo/67/2017). Dovolací súd nesmie byť vnímaný ako ďalší „odvolací súd“, resp. súd, ktorý by mohol a mal posúdiť všetko, čím sa zaoberali sudy oboch inštancií; nemôže preto posudzovať všetky otázky, ktoré pred ním riešili tieto sudy (inak by sa stieral rozdiel medzi prvoinštančným, odvolacím a dovolacím konaním). Treba tiež zdôrazniť, že dovolací dôvod spočívajúci v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 421 ods. 1 CSP) nie je možné interpretovať a uplatňovať rovnako, ako odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP (8Cdo/140/2018, 8Cdo/157/2018). Sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu niektorého problému, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 písm. a/ CSP (m. m. 3Cdo/28/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017, 8Cdo/50/2017, 8Cdo/78/2017).

16.2. Nevyhnutnou podmienkou prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP je, že sa týka právnej otázky, na riešení ktorej založil odvolací súd svoje rozhodnutie. Toto ustanovenie dopadá len na takú právnu otázku, ktorú: a/ odvolací súd riešil [neponechal ju nepovšimnutou a pri svojich právnych úvahách nedotknutou, ale ju riadne nastolil, vysvetlil jej podstatu, vyjadril vo vzťahu k nej svoje právne úvahy (prípadne možnosti odlišných prístupov k jej riešeniu) a vysvetlil jej riešenie a tiež dôvody, so zreteľom na ktoré zvolil práve riešenie, na ktorom založil svoje rozhodnutie], a b/ (zároveň) pri jej riešení sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Otázka, ktorou sa strany sporu, prípadne aj súd v konaní sice zaoberali, na vyriešení ktorej ale nie je v konečnom dôsledku založené dovolaním napadnuté rozhodnutie, nie je relevantná v zmysle tohto ustanovenia (3Cdo/214/2018, 7Cdo/32/2019).

16.3. Nosné dôvody (rationes decidendi), na základe ktorých nižšie sudy (odvolací súd a tiež prvostupňový súd v dôsledku toho, že sa s ním v celom rozsahu stotožnil aj odvolací súd cez § 387 ods. 1 a 2 CSP, pozn.) vyhovelí žalobe, spočívali v tom, že sporná elektroprípojka bola vydaná právnym predchodcom žalobcov už v reštitučnom konaní na základe rozhodnutia Pozemkového úradu Košice mesto č. 66/92-PÚ, keďže tvorila súčasť znalcom ocenených reštituovaných nehnuteľností inkorporovaných do reštitučného rozhodnutia - jeho dôvodov (pozri body 1.5 a 1.6). Nižšie sudy dospeli k uvedenému právnemu záveru na základe nimi zisteného skutkového stavu a vyhodnotením dôkazov v konaní. K uvedenému ťažiskovému ich právnemu záveru je dovolateľom formulovaná právna otázka (bod 3 a 16) bez relevantného právneho významu (body 16.1. a 16.2.). V danom prípade nebol dodržaný zákonný predpoklad vyjadrený v § 421 ods. 1 CSP „Dovolanie je prípustné ... ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky“ (7Cdo/129/2018, 7Cdo/98/2019). S dovolateľom nastolenou právnou otázkou sa dovolací súd preto nezaoberal, nakoľko vecný dovolací prieskum takto nastolenej otázky by bol (iba) akademicky, bez praktického významu k odmietajúcemu dovolaciemu rozhodnutiu.

17. V neposlednom rade ani dovolateľom označené rozhodnutia dovolacieho súdu (5Sžp/8/2011, 1Sžo/160/2008, 4Cdo/216/2009) nepredstavujú „odklon“ dovolateľom nastolenej právnej otázky a jej riešenia odvolacím súdom, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

17.1. Pri skúmaní, či je dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP sa dovolací súd zameriava na zistenie a posúdenie vzťahu medzi dovolateľom označeným existujúcim rozhodnutím dovolacieho súdu (judikátom), ktoré tvorí súčasť jeho ustálenej rozhodovacej praxe, a novým prípadom. Vychádzajúc z kontextu skoršieho rozhodnutia (judikátu) a jeho skutkového vymedzenia pritom za pomoci abstrakcie interpretuje v judikáte vyjadrené právne pravidlo (ratio). Táto činnosť dovolacieho súdu je zameraná na zistenie (prijatie záveru), či nový prípad je s ohľadom na jeho skutkový rámec v relevantných otázkach (okolnostiach) podobný alebo odlišný od skoršieho prípadu.

17.2. V skratke je pre účely tohto dovolacieho prieskumu dostačujúce uviesť, že predmetom konania vo veci 5Sžp/8/2011 bol inštitút opomenutého účastníka v kolaudačnom konaní a týkal sa prípojky verejného osvetlenia. Právny režim jeho posudzovania vychádzal zo zákona č. 182/1993 Z.z. Rozhodnutie najvyššieho súdu 4Cdo/216/2009 sa netýka vlastníctva veci, ale poisťno-právneho vzťahu, kde sa dovolací súd stotožnil s právnym názorom odvolacieho súdu, podľa ktorého „v prípade poisťno-právneho vzťahu (poistenia majetku) príslušenstvo veci hlavnej nesleduje bez ďalšieho právnym režimom“.

hlavnej veci. Ak teda bola predmetom poistenia na základe poistnej zmluvy iba hlavná vec (rodinný dom), poistné krytie sa nevzťahuje automaticky aj na jej príslušenstvo (vedľajšiu stavbu). Vzhľadom na to, že k poistnej udalosti došlo na vedľajšej stavbe, ktorá nebola predmetom poistenia, nie je žalovaná povinná poskytnúť žalobcovi ním požadované poistné plnenie“. Nakoniec vec 1Sžo/160/2008 sa síce týkala reštitučného konania, avšak išlo o technologické zariadenie likérky, ktoré ako mŕtvy inventár nebolo možné považovať za príslušenstvo stavby, pretože svojím charakterom predstavuje súbor zariadení a strojov, ktorých účelom je síce zabezpečenie výroby v hospodárskej stavbe, avšak pri ich posudzovaní vzhľadom na ich trvalé užívanie podľa hospodárskeho účelu, vyplývajúceho z povahy veci, nie sú určené na to, aby sa s určitou stavbou aj trvale užívali, keďže technologické zariadenie môže byť demontované a premiestnené do iných priestorov. Možno preto uzavrieť, že všetky dovolateľom označené dovolacie rozhodnutia sú postavené na iných skutkových a právnych skutočnostiach, a z nich vyplývajúce „právne pravidlá“ nemajú relevantný vzťah k nosným dôvodom napadnutého odvolacieho rozhodnutia.

18. Najvyšší súd preto procesne neprípustné dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ a f/ CSP.

19. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.